

WJD LISSABON 2023

Voor de Wereldjongerendagen (WJD) werkte IJD Jongerenpastoraal Vlaanderen enkele gespreksmethodieken (+16) uit. Daarnaast vind je hierbij gespreksimpulsen met verwerkingsvragen die je laten kennismaken met de wereld van de Wereldjongerendagen.

Omdat de WJD ook altijd verbinding zoeken met het gastland - in 2023 is dat Portugal - is hier telkens gekozen voor de Portugese haan als invalshoek. De haan als dier dat wekt, oproept, kraait. De haan als symbool in Bijbelverhalen en op kerktorens, en de 'haan van Barcelos' met zijn opvallende tekeningen.

We wensen je veel succes bij het gebruik van dit materiaal.

De Wereldjongerendagen (WJD) is een meerdaagse internationale jongerenbijeenkomst die om de twee à drie jaar wordt georganiseerd. De paus nodigt jongeren uit de hele wereld uit om samen hun geloof te delen en te vieren! In 2023 vinden de Wereldjongerendagen plaats in de Portugese hoofdstad Lissabon van 1 tot 6 augustus.

WAT DE WERELDJONGERENDAGEN ZO BIJZONDER MAKEN?

De WJD hebben een duidelijk katholieke insteek... ja, zelfs de paus doet mee. Toch willen de WJD een universele kerkervaring aan jongeren aanbieden. Ze staan dan ook open voor iedereen. Samen vieren we ons geloof met miljoenen andere jongeren van over de hele wereld. Wat een feest!

Jongeren staan centraal tijdens de Wereldjongerendagen. Het is dé plaats bij uitstek waar ze zelf de rol van apostel opnemen: jongeren worden voor anderen echte evangelieverspreiders. Door hun aanwezigheid helpen ze ook de Kerk mee transformeren in de wereld van vandaag. Daarnaast is het een plek waar vrede, broederlijkheid en naastenliefde over landsgrenzen heen tastbaar wordt.

HOE HET BEGON

De Wereldjongerendagen kwamen er op initiatief van paus Johannes-Paulus II in 1984. De eerste editie vond plaats op het Sint-Pietersplein in Vaticaanstad. De verwachtingen werden meer dan overtroffen! De organisatie verwachtte zo'n 6500 deelnemers. Uiteindelijk namen 250.000 jongeren deel aan de eerste Wereldjongerendagen. In 1985 werden de Wereldjongeren door Johannes-Paulus II officieel ingesteld.

**“Alle jongeren moeten zich door de Kerk begeleid voelen:
daarom voelt de hele Kerk zich wereldwijd meer toegewijd
aan de jeugd van vandaag,
hun zorgen en verzoeken, hun openheid en hoop,
om te antwoorden aan hun verlangens,
door de zekerheid door te geven die Christus is,
de liefde die Christus is.”
Paus Johannes-Paulus II**

De Wereldjongerendagen zijn een internationaal gebeuren. Sinds 1984 reisde het event de ganse wereld rond. Zo waren onder meer Buenos Aires (1987), Toronto (2000), Sydney (2008) en Panama-City (2019) al eens gaststad. Maar ook Europese steden kregen deze eer. In 2023 vinden de Wereldjongerendagen plaats in de Portugese hoofdstad Lissabon.

ER VALT HEEL WAT TE BELEVEN

De Wereldjongerendagen zijn een veelvoud aan activiteiten, en zijn in dat opzicht wat vergelijkbaar met een festival. Gedurende één week worden miljoenen jongeren van over de hele wereld ontvangen in lokale parochies, bisdommen, families... Bovenop de gebedsmomenten, ontspanning en gezellig samenzijn zijn er de activiteiten, georganiseerd door de WJD-organisatie. Blikvangers zijn de kruisweg, een avondwake en de slotviering.

Bij IJD Jongerenpastoraal Vlaanderen pakken we de Wereldjongerendagen groots aan. Daarom gaan we niet één week... maar twee weken op reis! Met verschillende voorprogramma's ontdekken we het gastland, de lokale cultuur en bereiden we ons voor op deze gigantische bijeenkomst die herinneringen voor het leven nalaat.

PAUS TEN TOP!

De Wereldjongerendagen werden opgericht door paus Johannes-Paulus II. Na zijn overlijden in 2005 nam paus Benedictus XVI deel in Keulen, Sydney en Madrid. Ook paus Franciscus was van de partij in Rio de Janeiro, Krakau en Panama-City. Spot jij hem in Lissabon?

EEN HAAN MAAKT JE WAKKER, ROEPT JE OP, ...

MIJN ENGAGEMENT, MIJN ROEPING

Werkvorm(en)	Gespreksmethodiek
Thema('s)	<ul style="list-style-type: none"> • Wereldjongerendagen • Engagement • Roeping
Doel	Uitwisseling over eigen engagement en roeping Kennismaken met WJD
Aantal deelnemers	Ong. 8 deelnemers
Leeftijd	+12
Duur	20 min.
Intensiteit	Laag

INPUT

Tekst van de paus tijdens WJD 2016, voorgelezen door begeleider:

Eén van de hoogtepunten is de preek van de paus. Een preek? Ja, want de boodschap die de paus meegeeft is voor velen écht bijzonder:

Paus Franciscus heeft de jeugd opgeroepen “wegbereiders van de geschiedenis” te zijn. “Lieve jonge vrienden, we zijn niet op de wereld gekomen om te vegeteren [dat wilt zeggen leven zoals een plant], om het ons gemakkelijk te maken, om ons leven door te brengen in een zetel, die ons laat indommelen”, zei de paus tijdens het avondgebed voor honderdduizenden pelgrims op de Wereldjongerendagen [2016] in het Poolse Krakau.

“Een luie zetel die ons uren rust verzekert, om ons in de wereld van videospelletjes te storten, waardoor we uren voor de computer doorbrengen”, vervolgde de 79-jarige paus. Voor velen komt het goed uit om “suffe en verdwaasde jongeren te hebben”. Maar de dag van vandaag zijn er echter geen “zeteljongeren nodig, maar jonge mensen met schoenen, beter nog met laarzen aan de voeten, om sporen achter te laten”.

Bron: De Morgen, 30 juli 2016

WEETJE: over de hele wereld staat een haan bekend als wekker. Zeker in landelijke gebieden was (en is) men afhankelijk van het ritme van de natuur. Een haan kraait zodra het licht begint te worden en wekt daarmee de mensen die nog comfortabel slapen.

VERWERKINGSVRAGEN

- Welke gebeurtenissen in de wereld zijn voor jou een ver-van-mijn-bed-show? Zijn er dingen die gebeuren (in de politiek / oorlog / 3e wereld / 4e wereld) waar je wel vaak iets over weet, maar niet actief mee bezig bent?
- Waarvoor zou jij uit je (luie) zetel komen? Waarvoor engageer jij je, en offer je je comfortabele vrije tijd op?
- Waartoe voel jij je geroepen? Welke signalen voel je daartoe?
- Waarvoor mag iemand jou 's nachts wakker bellen? Of: wie mag jou 's nachts wakker bellen?
- Op de Wereldjongerendagen ontmoet je mensen van over heel de wereld, die allemaal op een andere manier met hun geloof bezig zijn. Spreken over geloof is daar geen taboe, het is net een plek waar dat open kan, zonder vooroordelen. Dat is een groot verschil met de Vlaamse maatschappij waar geloof vaak niet echt een plaats heeft in het dagelijkse leven. Hoe belangrijk is het om jouw geloofsovertuiging uit te dragen?

LINK NAAR DE WERELDJONGERENDAGEN

- De WJD zijn een ervaring van mensen ontmoeten die op zoek zijn naar wat 'goed' en belangrijk is in het leven en naar datgene waar God hen toe oproept. Misschien zelfs roeping? Jongeren worden er zowel in het kleinere voorprogramma als tijdens het grotere festival opgeroepen om in zichzelf op zoek te gaan naar wat voor hen écht belangrijk is.
- Jongeren worden uitgedaagd om tijdens deze week op de WJD zelf met anderen over geloof te spreken, te getuigen over hun eigen (vreugde van) geloof - en zoektocht in geloof, zelfs elkaar te inspireren en inzichten mee te geven. Ze worden ook opgeroepen om dit alles achteraf mee te nemen naar hun thuiswereld.

EEN HAAN GEEFT NIET ZOMAAR OP, BLIJFT KRAAIEN.

DURF IK SPREKEN OVER MIJN GELOOF? WIL IK LUISTEREN NAAR EEN ANDER?

Werkvorm(en)	Gesprekmethodiek
Thema('s)	<ul style="list-style-type: none"> • Wereldjongerendagen • Spreken over geloof
Doel	Uitwisseling over eigen engagement en roeping Kennismaken met WJD
Aantal deelnemers	Ong. 8 deelnemers
Leeftijd	+12
Duur	30 min.
Intensiteit	Laag

INLEIDING DOOR BEGELEIDER

(Eventueel pas na de inleidende groepsopdracht.)

- Hanen zijn echt beesten die niet zomaar opgeven en blijven kraaien. Ze blijven hun boodschap uitroepen, zelfs al wordt dat niet gewaardeerd. Meer dan eens ontstaan er burenruzies over hanen; scroll maar eens door facebookgroepen met 'kippen' of dergelijke als titel. Veel mensen houden van schattige kippen die lekkere eitjes leggen. Maar weinig mensen durven het aan om een haan te houden, omdat ze al klachten kregen van hun burenen.
- Sommige mensen spreken met zoveel overtuiging en enthousiasme over hun geloof dat het lijkt alsof ze een haan zijn die niet stopt met kraaien. Sommige 'volgelingen' of fans die het met hen eens zijn, vinden dit fantastisch. Maar anderen vinden dat dan weer helemaal niet nodig of hebben gewoon zelf geen behoefte om hiernaar te luisteren. Dit kan zowel voorkomen in gelovige context, als bij politici of beroemdheden.

Een voorbeeld van iemand die het niet zomaar opgaf om over zijn overtuigingen te vertellen, is de apostel Paulus. In de Bijbel staan er wel 14 brieven, die hij schreef naar groepen christenen, op de vele plaatsen waar hij over zijn geloof was gaan vertellen. Zelfs toen hij vervolgd werd; zelfs vanuit de gevangenis schreef hij nog bemoedigende brieven aan zijn volgelingen, opdat ze het geloof niet zouden verliezen.

VERWERKING

- **Inleidende groepsopdracht:** Schrijf op een groot blad de verschillende gespreksonderwerpen, waarover je in je dagelijks leven met elkaar spreekt. Als je alle grote gespreksonderwerpen hebt, omcirkel dan de dingen die je in je leven belangrijk vindt en onderlijn de dingen die niet per se belangrijk zijn, maar die wel leuk zijn en voor gezellige gesprekken zorgen.

- **Verwerkingsvragen (verwijs hierbij naar de brieven van Paulus)**
  - ✧ Wat is een onderwerp waarover je zelf graag meer zou vertellen tegen anderen?
  - ✧ Hoe reageer jij als iemand tegen jou vertelt over geloof?
  - ✧ Hebben discussies over geloof nut? Mag dat enkel tussen gelovigen van één religie?
  - ✧ Welke plaats heeft het uiten van geloof volgens jou in het publieke leven?

LINK NAAR DE WERELDJONGERENDAGEN

Op de wereldjongerendagen ontmoet je mensen van over heel de wereld die allemaal op een andere manier met hun geloof bezig zijn. Sommigen zijn in hun dagelijks leven amper met geloof bezig en zijn gewoon nieuwsgierig, anderen zijn helemaal geworteld in de geloofstraditie, die gekleurd is door de gewoontes in hun land. Spreken over geloof is daar geen taboe. De wereldjongerendagen zijn net een plek waar dat kan, zonder vooroordelen. Dit is een bijzondere contrastervaring met de Vlaamse maatschappij waar geloof vaak geen plaats heeft in het dagelijkse leven.

MARIA STOND OP OM NAAR ELISABETH TE GAAN

INLEVING IN BIJBELVERHAAL. WAT ZEGT HET MIJ VANDAAG?

Werkvorm(en)	Gespreksmethodiek Inlevingsopdraht en/of creatieve verwerking
Thema('s)	• Wereldjongerendagen • Maria
Doel	Diepe kennismaking met Maria Kennismaken met WJD
Aantal deelnemers	Ong. 8 deelnemers
Leeftijd	+12
Duur	30 min.
Intensiteit	Laag

INPUT DOOR BEGELEIDER

Elk jaar hebben de Wereldjongerendagen een eigen thema. Meestal is dat thema gebaseerd op een Bijbelvers. De Wereldjongerendagen van 2023 zijn gebaseerd op het verhaal van Maria. Ze heeft net het wonderlijke nieuws gekregen dat ze zwanger is en dat haar hoogbejaarde nicht Elisabeth ook zwanger is. “Maria reisde met spoed” naar Elisabeth. Misschien deed ze dit wel uit ongeloof? Of net omdat ze dit wonder wou delen met iemand die het echt zou begrijpen? Het verhaal vind je hieronder.

Bijbeltekst (Lc 1, 28 – 56)

28 Gabriël ging haar huis binnen en zei: ‘Gegroet Maria, je bent begenadigd, de Heer is met je.’ 29 Ze schrok hevig bij het horen van zijn woorden en vroeg zich af wat die begroeting te betekenen had. 30 Maar de engel zei tegen haar: ‘Wees niet bang, Maria, God heeft je zijn gunst geschonken 31 Luister, je zult zwanger worden en een zoon baren, en je moet Hem Jezus noemen. 32 Hij zal een groot man worden en Zoon van de Allerhoogste worden genoemd, en God, de Heer, zal Hem de troon van zijn vader David geven. (...)’

36 Luister, ook je familielid Elisabeth is zwanger van een zoon, ondanks haar hoge leeftijd. Ze is nu, ook al hield men haar voor onvruchtbaar, in de zesde maand van haar zwangerschap, 37 want voor God is niets onmogelijk.’ 38 Maria zei: ‘De Heer wil ik dienen: laat er met mij gebeuren wat u hebt gezegd.’ Daarna liet de engel haar weer alleen.

39 Kort daarop reisde Maria in grote haast naar het bergland, naar een stad in Juda, 40 waar ze het huis van Zacharias binnenging en Elisabeth begroette.

41 Toen Elisabeth de groet van Maria hoorde, sprong het kind op in haar schoot; ze werd vervuld van de heilige Geest 42 en riep luid: 'De meest gezegende ben je van alle vrouwen, en gezegend is de vrucht van je schoot! 43 Wie ben ik dat de moeder van mijn Heer naar mij toe komt? 44 Toen ik je groet hoorde, sprong het kind van vreugde op in mijn schoot. 45 Gelukkig is zij die geloofd heeft dat de woorden van de Heer in vervulling zullen gaan.'

46 Maria zei: 'Mijn ziel prijst en looft de Heer, 47 mijn hart juicht om God, mijn redder: 48 Hij heeft oog gehad voor mij, zijn minste dienaar. Alle geslachten zullen mij voortaan gelukkig prijzen, 49 ja, grote dingen heeft de Machtige voor mij gedaan, heilig is zijn naam. (...)

56 Maria bleef ongeveer drie maanden bij haar, en ging toen terug naar huis.

Wereldwijd is de haan het symbool van de ochtend. De haan kraait 's morgens. Hij roept je letterlijk op om op te staan. Het opstaan van Maria in het thema van de Wereldjongerendagen mag je letterlijk nemen: Maria gaat op weg. Er is ook een figuurlijke betekenis: Maria wordt wakker geschud uit haar dagelijkse leven en engageert zich. Ze zegt ja, op Gods oproep om het kind van God te dragen.

VERWERKING

Inlevingsopdracht

- Maak individueel / per twee / in groep een plaatsbeschrijving omtrent de context van dit verhaal.
  - Volgende vragen kunnen je hierbij helpen: Waar was Maria? Hoe zag haar huis eruit? In wat voor wijk woonde ze? Waar zat of lag ze? Waarop sliep ze? Wat at ze? Welke kleren droeg ze? Had Maria schoenen aan? Welke geuren hingen in de ruimte? Welke achtergrondgeluiden hoorde je? Hoe was de weg langs waar ze op weg ging? Hoe veranderde het landschap? Welke gebouwen kwam ze onderweg tegen? Wat voor mensen kwam ze onderweg tegen? Wat voor dieren stonden langs de weg (of op de weg, of in het veld, of in het bos, of ...) . Hoe was het bij Elisabeth? Kon ze Maria al van ver zien aankomen? Hoe woonde Elisabeth? Waar was Zacharias, de man van Elisabeth? Hoe zagen zij eruit? Hoe reageerde Zacharias op Maria's aanwezigheid?
- ※ Hieruit kan een verwerkingsgesprek volgen, met bijvoorbeeld volgende vragen:
- Wat zou er anders zijn aan het verhaal, als het vandaag zou hebben plaatsgevonden?
  - Is de boodschap van het verhaal van toen nog relevant voor ons vandaag?
  - Wordt de boodschap relevanter als de context hedendaags is?

Individuele creatieve opdracht:

- Inleiding: In Portugal is de haan een nationaal symbool geworden, door een gek verhaal rond diefstal en pelgrimages. Door (onder andere) dit verhaal is Maria ook zo een symbool geworden, een vrouw waar christenen tot bidden als 'Moeder van God', of 'Onze Lieve Vrouw (van..)'.
Ter illustratie kan je ook nog andere Mariaverhalen opzoeken en/of foto's van verschillende Mariabeelden van bij jullie in de buurt zoeken. Je zou de opdracht zelfs in een kapel kunnen uitvoeren!

- Opdracht: teken Maria en zorg dat haar identiteit duidelijk wordt in haar uiterlijk. Vertrek van een wit blad. Volgende vragen kunnen je hierbij helpen: Hoe zie jij Maria? Staat Maria dichtbij of ver weg? Lijkt ze op jou of is ze helemaal anders? Is ze jong of volwassen of ouder? Wat voor iemand is ze voor jou? Is ze lief en braaf of sterk en rebels? Tot welke Maria zou jij willen bidden? Wat zou je van zo iemand hopen te mogen verwachten?
- Wissel eventueel met elkaar uit over hoe je Maria ziet en of er een Bijbelse passage is die je daar specifiek aan linkt.

Weesgegroet

Wees gegroet Maria,
vol van genade.
De Heer is met u.
Gezegend zijt gij boven alle vrouwen,
en gezegend is de vrucht van uw lichaam, Jezus.
Heilige Maria,
Moeder Gods,
bid voor ons, arme zondaars,
nu en in het uur van onze dood.
Amen.

LINK NAAR DE WERELDJONGERENDAGEN:

- Elk jaar hebben de Wereldjongerendagen een eigen thema, meestal gebaseerd op een Bijbelvers. De Wereldjongerendagen van 2023 zijn gebaseerd op het verhaal van Maria en vooral het vers “Maria stond op en reisde met spoed”. (Lc. 1, 39)
- Tijdens de Wereldjongerendagen ontdek je de vele verschillen tussen christenen. Al noemen de meeste jongeren die naar de Wereldjongerendagen komen zichzelf katholiek en baseren ze zich op dezelfde Bijbel, toch zijn de godsbeelden enorm verschillend. Dat is iets wat je merkt in de uiterlijke gedragingen tijdens gebedsmomenten, maar nog sterker in de geloofsgesprekken die je er voert.

DE HAAN KRAAIDE DRIE MAAL BIJ PETRUS VRIJHEID IN GELOFSZOEKTOCHT

Werkvorm(en)	Rollenspel Gesprekmethodiek
Thema('s)	• Wereldjongerendagen • Passieverhaal • Geweten
Doel	Uitwisseling over belang van erkenning krijgen Kennismaken met WJD
Aantal deelnemers	Ong. 8 deelnemers
Leeftijd	+12
Duur	40 min.
Intensiteit	Laag

INPUT

Het Passieverhaal waarin Petrus Jezus verloochent, waar Jezus wordt opgepakt, de hogepriesters hem ondervragen en de mensen op hem spuwen, hem slaan en stompen, omdat hij niet ontkent de “koning van de Joden” te zijn.

Matteus 26

69Petrus zat buiten, op de binnenplaats. Er kwam een dienstmeisje naar hem toe, dat zei: 'Jij hoorde ook bij die Jezus uit Galilea!' 70Maar hij ontkende dat met klem, zodat allen het konden horen: 'Ik weet niet waar je het over hebt.' 71Toen hij wegliep naar het poortgebouw, zag een ander meisje hem. Ze zei tegen de omstanders: 'Die man hoorde bij Jezus van Nazaret!' 72En opnieuw ontkende hij en zwoer: 'Echt, ik ken de man niet!' 73Even later kwamen de omstanders naar Petrus toe, ze zeiden: 'Jij bent wel degelijk een van hen, trouwens, je accent verraadt je.' 74Daarop begon hij te vloeken en te zweren: 'Ik ken die man niet!' En meteen kraaide er een haan. 75Toen herinnerde Petrus zich wat Jezus gezegd had: 'Nog voor de haan gekraaid heeft, zul jij Mij driemaal verloochenen.' Hij ging naar buiten en huilde bitter.

Je zou denken dat Petrus een verrader was op wie Jezus geen vertrouwen stelde. Het tegenovergestelde was waar. Jezus stelde juist enorm veel vertrouwen op Petrus. De naam Petrus is eigenlijk een bijnaam die 'rots' betekent. Jezus gaf de symbolische sleutel van de aarde aan Petrus, opdat Petrus voor de gelovigen een leider zou zijn. Dit maakt dat Petrus eigenlijk de allereerste paus was.

VERWERKING

Groepsgesprek

Vragen om het groepsgesprek op gang te brengen:

- In dit verhaal is de haan eigenlijk een beetje zoals het geweten van Petrus. Welk symbool zou jij daarvoor vandaag gebruiken?
- Petrus verloochende Jezus. Hij deed alsof hij er geen vriend van was. Zijn er momenten in jouw leven waarin je je niet aan je eigen principes of geloof hebt kunnen houden?

Opdracht inlevings-/rollenspel in groepjes.

Welke andere reacties had Petrus kunnen geven? Verdeel de rollen van gespreksmoderator, het dienstmeisje, het andere meisje, één van de omstanders en Petrus. Speel het stukje Bijbelverhaal na. Experimenteer met verschillende reacties en speel het verhaal van daaruit verder tot de gespreksmoderator het spelen stillet. Zou de ene of andere reactie een verschillend slot van het verhaal veroorzaken?

LINK NAAR DE WERELDJONGERENDAGEN

Op de WJD hoef je nog niet echt kleur te bekennen. Het is een groots festival, maar doordat we in het voorprogramma al met een kleinere groep Vlamingen op tocht gaan en we ons ook nog eens opdelen in kleinere gespreksgroepen, ervaar je de gezelligheid en veiligheid waar je de vrijheid hebt om te zoeken wat het geloof voor jou kan betekenen. Je zal er niet op de rooster worden gelegd, zoals met Petrus gebeurde. Tegelijk is er de uitnodiging om wel actief op zoek te gaan naar wie Jezus voor jou is.

De Wereldjongerendagen vinden om de 2 à 3 jaar plaats, telkens ergens anders in de wereld (meestal afwisselend in en buiten Europa). Tussen elke editie worden niet de sleutels van de kerk, maar de 'sleutels' van de WJD overgedragen aan de volgende stad. Het grote Wereldjongerendagenkruis en een icoon van Maria worden dan plechtig overhandigd tijdens een viering, waar afgevaardigden van over heel de wereld aanwezig zijn. Zo heeft de vorige gaststad Panama dit kruis symbolisch overhandigd aan de stad Lissabon.

EEN HAAN OP ELKE KERKTOREN, IN ELK DORP

KERKGEBOUW BESTUDEREN

Werkvorm(en)	Kerkbezoek/zoektocht Creatieve ontwerp opdracht
Thema('s)	• Wereldjongerendagen • Kerkgebouw
Doel	Inzicht en mening vormen over parochiekerken Kennismaken met WJD
Aantal deelnemers	Ong. 8 deelnemers
Leeftijd	+12
Duur	50 min.
Intensiteit	Laag

INPUT

Een windhaan is een metalen haan die op de top van kerktorens bevestigd wordt. Er zijn verschillende betekenissen voor.

- Een haan kraait als de zon opkomt, bij het begin van de dag. Zo is de haan een teken van een nieuw begin. Wanneer iemand in Jezus Christus gaat geloven noemt de kerk dat ook een nieuw begin.
- De volkswijsheid leert dat de haan de dominee aanmoedigt om heldhaftig tegen de stroom in te gaan, met zijn kop in de wind.
- Nadat Petrus Jezus verloochend heeft, kraait de haan in het Bijbelverhaal. Dat de haan op een hoog punt stond waar veel mensen hem kunnen zien, zou mensen eraan moeten herinneren dat ze trouw moeten zijn aan het geloof.
- De haan behoedt mensen voor gevaar – net als God. Een haan waakt namelijk over zijn kippen.

VERWERKING

Inleidende quiz

- Waarom staat er een haan op vele kerktorens? Welk van onderstaande antwoorden is fout?
- Omdat een haan kraait aan het begin van de dag en christenen ook een nieuw begin of nieuw leven hebben door hun doopsel.
- Omdat je als christen tegen de stroom in moet gaan, met je kop in de wind.
- Om niet te vergeten dat Petrus Jezus verraadde bij het kraaien van de haan.

Opdracht

In elk dorp staat er wel een kerk. Bezoek jullie kerk en voer volgende opdrachten uit:

- Zoek (minstens) één Mariabeeld
- Zoek een beeld van de heilige waar de kerk naar vernoemd werd.
- Zoek het verhaal van de heilige waar de kerk naar vernoemd werd op.
- Zoek waarom deze heilige gekozen werd. Zijn er nog linken naar deze heilige in de buurt?
- Maak een selfie met het beeld van die patroonheilige.

Opdracht: Ontwerp een kerk.

Gebruik het bestaande kerkgebouw uit jullie parochie of een kerk die je toevallig kent als basis en maak verbouwplannen. Maak er iets van wat voor jou een echte spirituele plek zou kunnen worden... een plek om tot gebed te komen, God te ontmoeten, stil te vallen ... Wat heb je daarvoor nodig? Bespreek dit achteraf

LINK NAAR DE WERELDJONGERENDAGEN

Voor de WJD zijn er enkele “WJD-kerken” in Portugal, waar jongeren echt kunnen thuiskomen. Elke 23e van de maand zijn daar jongerenvieringen en gezellige bijeenkomsten rond het thema van de WJD 2023.

Een van de eerste verhalen over Maria is het thema van de WJD: “Maria reisde met spoed”. Zij wordt in België vaak “Onze Lieve Vrouw” genoemd, vaak met nog een extra benaming afhankelijk van welke wonderen aan haar werden toegedicht in deze streek. Ze is ook de patroonheilige van de WJD.

HAANTJE DE VOORSTE WILLEN ZIJN

ERKENNING EN WAARDERING KRIJGEN

Werkvorm(en)	Gespreksmethodiek
Thema('s)	<ul style="list-style-type: none"> • Wereldjongerendagen • Erkenning en waardering krijgen
Doel	Uitwisselen over belang van erkenning krijgen. Kennismaken met WJD
Aantal deelnemers	Ong. 8 deelnemers
Leeftijd	+12
Duur	20 min.
Intensiteit	Laag

INPUT

Het Bijbelverhaal over 'de eersten zullen de laatsten zijn'

Het evangelie volgens Mattheüs hoofdstuk 20

1Het is met het koninkrijk van de hemel als met een landheer die er bij het ochtendgloren op uit trok om dagloners voor zijn wijngaard te zoeken. 2Nadat hij met de arbeiders een dagloon van één denarie overeengekomen was, stuurde hij hen naar zijn wijngaard. 3Drie uur later trok hij er opnieuw op uit, en toen hij anderen werkloos op het marktplein zag staan, 4zei hij ook tegen hen: "Gaan jullie ook maar naar mijn wijngaard, de betaling zal rechtvaardig zijn." 5En ze gingen erheen. Rond het middaguur ging hij er nogmaals op uit, en drie uur later weer, en handelde als tevoren. 6Toen hij tegen het einde van de dag nog eens op weg ging, trof hij een groepje dat er nog steeds stond. Hij vroeg hun: "Waarom staan jullie hier de hele dag zonder werk?" 7"Niemand heeft ons ingehuurd," antwoordden ze. Hij zei hun: "Gaan jullie ook maar naar de wijngaard."

8 Toen de avond gevallen was, zei de heer van de wijngaard tegen zijn rentmeester: "Roep de arbeiders bij je en betaal hun het loon uit. Begin daarbij met de laatsten en eindig met de eersten." 9En zij die er vanaf het einde van de dag waren, kwamen naar voren en kregen ieder een denarie. 10En toen zij die als eersten waren gekomen naar voren stapten, dachten ze dat zij wel meer zouden krijgen. Maar ook zij kregen ieder die ene denarie.

Bijbelverhaal waarin Jezus zegt dat je niet in het openbaar moet opscheppen over hoe goed je bidt.

Uit het evangelie volgens Mattheüs, hoofdstuk 6

1Let op dat jullie je gerechtigheid niet tentoonspreiden om door de mensen gezien te worden. Dan beloont jullie Vader in de hemel je niet. 2Dus wanneer je iemand iets geeft uit barmhartigheid, bazuin dat dan niet rond, zoals de huichelaars doen in de synagoge en op straat om door de mensen geprezen te worden. Ik verzeker jullie: zij hebben hun loon al ontvangen. 3Als je iets uit barmhartigheid geeft, laat dan je linkerhand niet weten wat je rechterhand doet. 4Zo blijft je gift in het verborgene, en jullie Vader, die in het verborgene ziet, zal je ervoor belonen.

5En wanneer jullie bidden, doe dan niet als de huichelaars die graag in de synagoge en op elke straathoek staan te bidden, zodat iedereen hen ziet. Ik verzeker jullie: zij hebben hun loon al ontvangen. 6Maar als jullie bidden, trek je dan terug in je huis, sluit de deur en bid tot je Vader, die in het verborgene is. En jullie Vader, die in het verborgene ziet, zal je ervoor belonen. 7Bij het bidden moeten jullie niet eindeloos voortprevelen zoals de heidenen, die denken dat ze door hun overvloed aan woorden verhoord zullen worden. 8Doe hen niet na! Jullie Vader weet immers wat jullie nodig hebben, nog vóór jullie het Hem vragen.

VERWERKINGSVRAGEN

Het is oh-zo menselijk om een 'haantje de voorste' te willen zijn... Iedereen wil wel graag ergens de beste in zijn. Iedereen hoort graag af en toe eens een complimentje of een bevestiging dat hij of zij het goed doet. Maar soms is presteren niet het allerbelangrijkste.

- Waarin ben jij een haantje de voorste? Waar ben je goed in? Of waarvan heb je graag dat mensen zien dat je er goed in bent?
- Welke complimenten raken jou het meest?
- Is het volgens jou mogelijk om trots te zijn én authentiek tegelijk?

LINK NAAR DE WERELDJONGERENDAGEN

Op de WJD ontmoet je mensen die op verschillende wijzen bidden. Sommigen tonen hun gebed en geloofsovertuiging heel sterk aan de buitenkant. Voor sommige zoekende jongeren komt dit over als opzichtig en niet authentiek, alsof het hen te doen is om 'gezien' te worden. Anderen zien dit dan weer als voorbeeld van vroomheid, omdat een te losse houding (letterlijk en figuurlijk) geen blijk geeft van volharding en respect.

EEN HAAN KRAAIT VERSCHILLEND IN ALLE TALEN.

ONZE VADER ONTLEDEN. DE KERK, EEN HUIS MET VELE KAMERS.

Werkvorm(en)	Creatieve schrijfo opdracht/gebed Gesprekmethodiek
Thema('s)	• Wereldjongerendagen • Het Onzevader • Gewoontes in de kerk
Doel	Kennismaken met WJD
Aantal deelnemers	Ong. 8 deelnemers
Leeftijd	+12
Duur	20 min.
Intensiteit	Laag

INPUT

Ludieke inleidende opdracht

Herken vanuit welk land deze versie van 'kukeluku' komt. Er zijn grote verschillen tussen landen over heel de wereld, waar de haan op zich hetzelfde klinkt. Het wordt bijvoorbeeld geschreven als: 'kukelekuuu' / cock-a-doodle-doo (Engeland) / kikeriki (Duitsland) / cocorico (Frankrijk) / quiquiriqui (Spanje) / chichirichi (Italië) / cucurucu (Portugal) / kyklyky (Denemarken) <https://omniglot.com/language/animalsounds/cockerel.htm>

- Zie ook een filmpje hiervan: www.youtube.com/watch?v=R8XTnnkEXJ8

Het Onzevader is een gebed dat quasi letterlijk in de Bijbel staat. Daardoor is het over heel de wereld zo goed als hetzelfde opgebouwd. De vertalingen zijn licht verschillend, aangezien het gebed oorspronkelijk in het oud Grieks geschreven werd. Bovendien zijn er kleine betekenisverschillen gekropen in het Nederlands van vroeger en vandaag. Enkele jaren geleden werd het Onzevader opnieuw vertaald, zodat we een wat beter begrijpbare tekst kregen, die beter aansluit bij de oorspronkelijke tekst maar toch hedendaagse woorden gebruikt.

Op de volgende pagina vind je het Onzevader in enkele talen.

<p>Nederlands: Onze Vader, die in de hemel zijt, uw naam worde geheiligd, uw rijk kome, uw wil geschiede op aarde zoals in de hemel. Geef ons heden ons dagelijks brood en vergeef ons onze schulden, zoals ook wij vergeven aan onze schuldenaren, en breng ons niet in beproeving, maar verlos ons van het kwade. Want van U is het koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid in eeuwigheid. Amen.</p>	<p>Deens: Vor Fader, du som er i himlene! Helliget blive dit navn, komme dit rige, ske din vilje som i himlen således også på jorden; giv os i dag vort daglige brød, og forlad os vor skyld, som også vi forlader vore skyldnere, og led os ikke ind i fristelse, men fri os fra det onde. For dit er Riget og magten og æren i evighed! Amen.</p>	<p>Spaans: Padre nuestro que estás en el Cielo, santificado sea tu nombre, venga a nosotros tu Reino, hágase tu voluntad en la Tierra como en el Cielo, danos hoy nuestro pan de cada día, y perdona nuestras ofensas, como también nosotros perdonamos a los que nos ofenden, no nos dejes caer en la tentación, y líbranos del mal, (Doxología final: Tuyo es el Reino el Poder y la Gloria por Siempre Señor) Amén</p>	<p>Engels: Our Father, who art in Heaven, hallowed be Thy Name. Thy Kingdom come, Thy Will be done, on Earth, as it is in Heaven. Give us this day our daily bread, and forgive us our trespasses, as we forgive those who trespass against us. And lead us not into temptation, but deliver us from evil. For thine is the kingdom, and the power, and the glory, for ever and ever. Amen.</p>
<p>Frans: Notre Père, qui es aux cieux, que ton nom soit sanctifié, que ton règne vienne, que ta volonté soit faite sur la terre comme au ciel; donne-nous aujourd'hui notre pain essentiel; remets-nous nos dettes, comme nous aussi les remettons à nos débiteurs; et ne nous laisse pas entrer dans l'épreuve, mais délivre-nous du Malin. Amen.</p>	<p>Hebreeuws: Avinu shebashamayim, yitkadesh shimkha, Tavo malkhutkha, ye'aseh rtsonkha kvashamayim ken ba'arets. Et lekhem khukeynu ten lanu hayom, uslakh lanu al khateynu kfi shesolkhim gam anakhnu lakhotim lanu. V'al tvi'eynu lidey nisayon, ki im khaltseynu min hara. Amen.</p>	<p>Latijns: Pater noster, qui es in caelis; sanctificetur nomen tuum; adveniat regnum tuum; fiat voluntas tua, sicut in caelo et in terra. Panem nostrum cotidianum da nobis hodie; et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris; et ne nos inducas in tentationem; sed libera nos a malo. Amen.</p>	<p>Masai: Papa lang otii shumata meitisiyi enkarna ino meeu enkitoria ino, metaasi eniyieu te nkop anaa enatiu te shumata. Inchoo iyiook ena olong endaa ang e anaake. Nipalaki iyiook isilen ang, anaa ti nikipalaki iyiook ilooata isilen ang. Nimirik iyiook atua intemat, kake intajeu iyiook tiaatua ilo torrono. Amen.</p>

VERWERKING

Opdracht

- Schrijf het Onzevader zoals je dat in je eigen woorden zou doen. Zoek naar de boodschap van het Onzevader en maak een gebed met een gelijkaardige betekenis.
- Schrijf het Onzevader alsof je het écht mag vertalen met de woorden van jongeren van vandaag.

Soms spreken mensen over de kerk als 'een huis met veel kamers'. Ze willen daarmee zeggen dat mensen hun geloof op verschillende manieren beleven. Er zijn verschillen in de persoonlijke beleving van mensen die in éénzelfde parochie wonen, maar zelfs ook verschillen tussen verschillende geloofsgemeenschappen of riten (specifieke afspraken over de concrete handelingen waarmee de eucharistie gevierd wordt) binnen de Katholieke Kerk. De verschillen tussen landen zijn bovendien ook enorm, en dan hebben we het nog niet over de verschillende christelijke niet-katholieke stromingen.

Vragen om het groepsgesprek op gang te brengen

- Wat zijn gewoontes, regels, meningen, ... van de katholieke kerk waar jij het niet mee eens bent? Met welke ben je het wél eens?
- Heb je suggesties om bepaalde rituele handelingen, afspraken, gewoontes, in te voeren?

LINK NAAR DE WERELDJONGERENDAGEN

- De Wereldjongerendagen zijn een echte mengelmoes van verschillende culturen en persoonlijkheden. Je hebt er jongeren uit landen waar men gewoontes heeft die veel Vlamingen als conservatief ervaren, zoals de communie op de tong en veel knielen tijdens het gebed. Je hebt er ook jongeren die heel zoekend zijn, en jongeren die hun geloof heel feestelijk beleven. Een ideale plek dus om de diversiteit binnen de katholieke kerk te ontdekken.
- Het Onzevader wordt vaak ingeleid met een tekstje zoals "Laten we dan in verbondenheid met alle christenen wereldwijd het gebed bidden dat ons allen verbindt / dat we van Jezus geleerd hebben." Tijdens de Wereldjongerendagen wordt er tijdens de viering zelfs gesuggereerd dat iedereen het Onzevader in diens eigen taal zou bidden. Zo krijg je een gek klinkende mengelmoes, en tegelijk een enorm bijzondere verbondenheid: iedereen mag zich thuis voelen, op zijn eigen manier, met zijn eigen identiteit, binnen het grote geheel.

VERSCHILLENDE KIPPENRASSEN

HOE TOON JIJ WAAR JE VOOR STAAT?

Werkvorm(en)	Gespreksmethodiek
Thema('s)	<ul style="list-style-type: none"> • Wereldjongerendagen • Identiteit • Uiterlijk vertoon
Doel	Analyse van de uiterlijke vertoning Kennismaken met WJD
Aantal deelnemers	Ong. 8 deelnemers
Leeftijd	+12
Duur	30 min.
Intensiteit	Laag

INPUT

De typisch Portugese haan heeft een heel uitgesproken design. Veel versieringen en hartjes. Maak een collage met foto's van verschillende christelijke symbolen (soorten kettingkruisjes, ichtus op auto, WWJD-bandje (what would Jesus do), oosters-christelijke hoofddoek, kleding van kloosterlingen, priesterboordje, ..)

VERWERKING

Vraag om het groepsgesprek te starten

- Op welke manier toon jij naar de buitenwereld wat jij belangrijk vindt? Hoe toon je tot welke subcultuur jij behoort of waar je voor staat?
- Welke dingen vind jij 'ok' om te tonen naar de buitenwereld? Welke moeten eerder privé zijn? (Eventueel kan hier een link gelegd worden naar landen waar christenen vervolgd worden.) Je geloof? Je muzieksmaak? Je politieke voorkeur? Je financiële status? Je schoolkeuze? ...

Opdracht

Analyseer eens je rugzak, kleding,... Welke symbolen draag je; welke stijl draag je? Doe je dit bewust omwille van de betekenis, of omdat je het mooi vindt? Als je er zelf niet bewust bij stil staat, bedenk dan wat het zou kunnen betekenen volgens iemand anders.

LINK NAAR DE WERELDJONGERENDAGEN

- Deze haan van Barcelos is het nationaal symbool van Portugal, het land waar de WJD '23 plaatsvinden. Op een bepaalde manier is dit dus ook een manier van Portugal om zichzelf uit te drukken.
- Op de WJD zal je duizend-en-één manieren zien om je geloof uit te dragen. Sommigen durven, net omdat ze op de WJD zijn, wél hun symbolen zichtbaar te dragen, terwijl ze dat zelf in hun thuisland als ongepast ervaren.
- De Wereldjongerendagen hebben elke editie een logo, waarin ze het thema proberen duiden. Ook dit is in een bepaalde stijl gelayout, met een bepaald doel: de inhoudelijke boodschap meegeven én aantrekkelijk ogen. Je vindt de uitleg over het logo van WJD 2023 in [deze presentatie](#).

